

VASILE TODINCA

PRISACA BEIUȘULUI

Satul din valea veșniciei
Studiu monografic

445 de ani de atestare documentară

Editura Muzeului Țării Crișurilor
Oradea, 2024

Cuprins

Zidire și rostuire	1-2
Mihaela Sabău	
Argument	3-10
Vasile Todinca	
Cap. I	11-28
Așezarea geografică	
Cadrul natural al zonei	11-14
Așezarea geografică	14-15
Vecinii	15
Suprafața și locuitorii	15-16
Aspecte geologice	16
Relieful	16-17
Condițiile climatice	17-18
Temperatura aerului	18-19
Hidrografia	19-20
Vegetația	20-22
Fauna	22-23
Solurile	23-26
Folosința solurilor	26
Resursele naturale	26-28
Cap. II	29-94
Mărturii arheologice și atestări documentare	
Prisaca spațiu de locuire în contextul realităților preistorice ale Țării	29-34
Beiușului	
Evul Mediu (până la mijlocul secolului al XVIII-lea)	34-48
Din zorii epocii moderne până la Marea Unire	48-73
Perioada contemporană	73-88
Culte religioase și școala din Prisaca	89-92
Biserica Ortodoxă	89-90
Biserica Greco-Catolică	90-91
Cultul Penticostal	91-92
Școala	92-94
Cap. III	95-128
Elemente de demografie istorică	
Populația – cadru conjunctural sau dirijat	95-96
Specificări teoretico-metodologice	96-106
Densitatea populației	106-108
Mișcarea naturală a populației	108-117
Natalitatea	108-112
Contracepția și avortul	112-114
Mortalitatea	114-116

Sporul natural	116-117
Structura populației	117-122
Structura populației pe sexe	117-118
Structura populației pe categorii de vârste	119-122
Indici de dependență	122-123
Structura populației pe active	123-125
Structura populației inactive	125-126
Structura națională a populației	126
Structura confesională a populației	126-128
Concluzii	128
Cap. IV	129-180
Oameni de seamă ai satului Prisaca Beiușului	
Cu ei ne mândrim	131-152
Aspecte din activitatea autorului dr. Vasile Todinca, cercetător științific	153-180
Cap. V	181-270
Caracteristici ale culturii populare	
Prisaca – pământ al trudniciei	181-187
Cultura materială	187-196
Gospodăria și casa	187-191
Portul popular	191-196
Sistemul ocupațional	197-216
Ocupații principale	198-206
Agricultura	198-205
Creșterea animalelor	205-206
Ocupații secundare	206-213
Pomicultura și viticultura	206-208
Lucrul la pădure	208-209
Vânătoarea și pescuitul	209-210
Albinărit- bărcuit	210-211
Prelucrarea lânii și a pieilor	211-212
Lemnăritul și fierăritul	212-213
Meșteșugurile casnice	213-216
Universul spiritual al satului Prisaca	216-234
Folclorul obiceiurilor de iarnă	217-220
Folclorul obiceiurilor de primăvară	221-225
Folclorul obiceiurilor de vară	226-227
Folclorul obiceiurilor de toamnă	227
Folclorul obiceiurilor de peste an, nelegate de date fixe	227-232
Rituri legate de influențare vremii	232-233
Rituri legate de sănătatea animalelor	233-234
Atitudini și precepte în fața vieții și a morții	234-235
Nașterea	235-240
Nunta	240-250
Cunoașterea tinerilor	241-242
Peșitul	242-243
Chemarea la nuntă	243-244
Cinstea, zazglăul, grăitorul, nănașii	244-246
Ziua nunții	246-249
Învelitul miresei	249-250
Moartea și înmormântarea	250-259
Medicina populară și magia	260-262
Din bucătăria tradițională a satului Prisaca Beiușului	263-270
Cap. VI	271-326
De prin sat adunate și iarăși la săteni date	

Strigături de la horă, șezătoare, clacă	303-316
Toponime	316-318
Glosar	318-326
În loc de concluzii - satul Prisaca, o posibilă revitalizare	327-346
Repere identitare ale culturii populare	347-352
Bibliografie generală	353-356
Scrisori cu destinație - Scrisoarea I	357-358
Scrisoare către Moș Crăciun - Scrisoarea II	359
Scrisoare testament - Scrisoarea III	360-362
Summary of "The Prisaca of Beiuș - The Village Within the Valley of Eternity	363-365
Mulțumiri	366